

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 38.

Tiende Session.

14de Møde

Torsdagen den 21de October:

(Forsat.)

Formanden: Rigsdagsmanden for Randers Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

Schönberg: Jeg frasalder Ordet.

Formanden: Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds har Ordet.

R. Pedersen: Der er af tidligere Talere blevet ytret, at disse Forpagtningscontracter eller Forpagtninger paa 50 Aar skulde kun meget sjældent benyttes; deri er jeg ikke enig; jeg veed endog saa, at paa den Egn, hvorfra jeg er, benyttes det hyppigt og udelukkende, da Godseierne der hverken sælge eller bortsfæste mere — Godseierne gjøre ingen af Delene — men bortforpagte paa 50 Aar. Efter det, der er udtalt, skulde man næsten antage, at dette Contractsforhold dog maaskee var bedre end Fæste paa Livstid, men deri er jeg ikke enig, for at faae en saadan Forpagtningscontract maa den Paagældende erlægge en 8 à 900 Rd., efterfom han med Godsforvalteren kan blive enig, og desuden tilsvare denne 10 pCt. af hvert hundrede Rigsdaler. Paa denne Maade er der i de senere Aar hos os blevet bortforpagtet Gaarde, hvor man har givet indtil 1000 Rd. i Forpagtningsafgift, eller, som man kalder det, Recognition. Disse Forpagtningscontracter ere slet ikke mere varige end Livsfæste; f. Ex.: naar Manden døer ung, kan, efter en saadan Contract, Enken ikke gifte sig igjen uden atter at

faae en ny Contract. Jeg har læst saadanne Contracter; Godseieren forbeholder sig Ret til, hvis Enken vil gifte sig igjen, at udstede en anden Contract paa de Betingelser, som han da vil opstille. Ved en saadan Contract bliver desuden vedhæftet en Driftsplan — jeg siger ikke, det er ulovligt, thi det veed jeg ikke — indeholdende, hvorledes Vedkommende skal drive Jorden, som er inddeelt i Nummere fra 1 til 9. I denne Driftsplan maa Forpagteren ikke gjøre nogenfomhelst Forandring uden Godseierens Tilladelse. Nu sætter jeg, som det flere Gange, jeg kan sige ofte, er hændet at Bintersæden slaaer feil, saa kan vedkommende Forpagter ikke besaae denne Jord igjen uden Godseierens Tilladelse; men jeg troer dog, man vil indrømme mig, at, ligesom det fremmer Jordens Cultur, saaledes er det ogsaa af Bigtighed for ham, at ikke noget Stykke af hans Jord henligger ubenyttet. Betragter man nu Tingen fra en anden Side, saa kan denne Mand maaskee i politisk Henseende have fornærmet Godseieren, og denne kan derfor nu formene ham at besaae dette Stykke Jord med Andet, end hvad der er opført paa Driftsplanen; han henviser ham til Contracten og siger: „Hvad der er opført i Driftsplanen, skal Du holde Dig til!“ og udsætter maaskee derved en saadan Mand for at blive ruineret. Dette anseer jeg for at være en Fremgangsmaade, som meget hammer den frie Afbenyttelse af Jorden. I ældre Fæstebreve, som jeg har læst, er det overladt til vedkommende Fæstere at dyrke og drive Jorden, som en fornuftig Bondemand gjør; men det er det ikke i disse Contracter. Desforuden er der i dem indført et efter min Formenting meget strengt Punkt, som siger: naar Godseieren finder det for godt, skal vedkom-